

Szakmai beszámoló

A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 2022 (Új folyam 9.) kötetének megjelenéséről

A Móra Ferenc Múzeum 2014 óta megjelenő, vegyes tartalmú évkönyvsorozatának 9. kötete jelent meg 2022-ben. A munkatársak, egykori munkatársak és az intézményhez kötődő kutatók 5 régészeti, 4 történettudományi, 1 néprajzi és egy művészettörténeti tanulmányt közöltek ez alkalommal. Új rovatot is indítottunk idén Krónika címmel, amelyben autodidakta helytörténeti kutatók írásainak adunk helyet, idén egy ilyen jellegű dolgozatot jelentettünk meg.

A Régészet rovatban Bede Ádám tájrégészeti tanulmányában a makói késő rézkori kurgán, a Péter-halom morfológiai jegyeit, felépítését vizsgálja, és egyúttal javaslatot fogalmaz meg annak hosszú távú megőrzésével, táj- és természetvédelmi célú kezelésével kapcsolatban. Walter Dorottya egy csanádpalotai szarmata temető elemzése kapcsán az ékszerek, viseleti elemek és mellékletadási szokások összefüggéseit vizsgálja. Vályi Katalin a városrégészet területéről választott témát, az 1982-ben, a Szegedi Nemzeti Színház felújítása során az épület pincéjében talált késő avar kori sírleleteket ismerteti. Horváth Ferenc a gótika 15-16. század fordulóján Szegeden fellelhető, számottevő alkotásait tekinti át. A témaválasztást a várbeli templom feltárásakor előkerült néhány fontos gótikus lelet előkerülése teszi indokolttá. Töröcsik István a Szeged „elveszett városfala” körüli korábbi félreértéseket, történeti tévedéseket igyekszik tisztázni tanulmányában.

A történettudomány kutatói közül Tóth István a 18-19. századi Szeged életére a felső-magyarországi letelepedők által gyakorolt hatásokat elemzi, levéltári és sajtóforrásokra alapozva. Felletár Zsolt az előző kötetben közzétett írásának folytatásaként, a szegedi szalámigyártás hírnevét megalapozó Pick-üzem történetének gazdasági és családtörténeti szempontból is megalapozott ismertetésére vállalkozott. Medgyesi Konstantin tanulmánya a 20. század közepére kalauzol, a koalíciós években folytatott demokrácia polémiákban tükrözött nézetkülönbségeket elemzi, a meghatározó politikai, közéleti szereplők oral history közléseire támaszkodva. Szolnoki Zoltán a szegedi műemléktábla-állítás gyakorlatának anomáliáit gyűjtötte össze az 1950-as évek végéről.

Vukov Anikó dolgozata képviseli a néprajztudományt, egy kunszentmártoni paraszti családtörténeti krónika egy fejezetének vizsgálatával. A szegedi nagy árvízre vonatkozó bejegyzések szövegfolklorisztikai elemzésében bemutatja az írott sajtó feltételezett hatását a kézirat keletkezésére.

A Krónika rovatban a 19-20. században közismert Fagler rézöntő család történetére vonatkozó dokumentumokat, adatokat rendezte közlés alá a család egyik köztiszteletben álló tagja, Fagler Erika.

Az Oszkó Ágnes és Pataricza Dóra által írt tanulmány Szeged zsidó vallási épületei közül a régi és az új zsinagóga, a Zsidó Hitközség székháza valamint a zsidó temető és cinterem építéstörténetét mutatja be, számos eddig közöletlen forrás anyagára támaszkodva.

A kötet végén a 2022-ben végzett régészeti feltárások és leletmentések ismertetése, a múzeum kiállításainak bemutatása és a munkatársak bibliográfiája is szerepel.

Szeged, 2022. 12. 21.

Bárkányi Ildikó
szerkesztő